

Vorbereidingstijd

Logistiek

Techniek

Aantal partners

Aantal helpende handen

Kostprijs

INSPIRATIEGIDS

Het spel zit op de wagen

• Wat?

De wagenspelen ouderwets? Niet als je bedenkt wat je allemaal kan doen met dit eeuwenoude concept. En wie je daar allemaal bij kan betrekken. Of nog beter, welk publiek je in je stad of gemeente kan bereiken met een wagenspel 2.0.

De traditie van wagenspelen gaat terug tot de 14de eeuw, toen toneelstukken werden opgevoerd op platte wagens, mobiele speelhuisjes met verschillende decors. Het ene al ingenieuzer dan het andere. Als een processie of optocht trokken de wagens langs het publiek. De wagenspelen werden door de rederijderskamers - de voorlopers van de huidige amateurtheaters - uitgewerkt samen met de plaatselijk gilden (slagers, bakkers, schrijnwerkers, schilders ...). Dat was ook te zien aan de thema's die werden uitgebeeld op de wagens.

Meestal was het feest in de stad wanneer de wagens uitreden. Wagenspelen werden ook georganiseerd naar aanleiding van speciale gelegenheden. Met hun praalwagens probeerden de gilden elkaar creatief de loef af te steken. Maar ook de rijkdom, kennis, humor ... werden geëtaleerd.

Het thema van het toneelstuk was oorspronkelijk religieus, maar werd later ook ruimer ingevuld. En de wagens waren pareltjes van decorbouw. Soms zelfs ingericht met een ingenieuze benedenruimte die als kleedkamer kon gebruikt worden.

• Waarom?

- Je biedt speelkansen en een unieke ervaring aan de acteurs van je gezelschap.
- Je stad of gemeente of je gezelschap heeft misschien nog een oude wagen staan die je kan ombouwen? In elk geval is het voor je decorbouwers een spannende uitdaging.
- Het is een kans om te experimenteren met een andere vorm van theater.
- Je speelt in openlucht, dus je kan ook spelen wanneer dit niet binnen kan of mag.
- Je gaat naar je publiek toe, je publiek hoeft niet naar jou te komen. Met dit concept bereik je dus ook mensen voor wie de drempel om naar de theaterzaal te gaan te hoog is.
- Je zet je gezelschap op een originele manier in de kijker in je stad of gemeente of op andere plekken in Vlaanderen.
- Er bestaat een grote kans dat je stads- of gemeentebestuur heel blij is als je de straat op gaat. Het zorgt immers voor dynamiek in je stad of gemeente. Een troef die je kan uitspelen!

Inhoud

THEATER IN DE HOOFDROL: EEN STAPPENPLAN	3
• Bepaal de inhoud van je wagenspel	3
<i>Wat is de juiste insteek voor je project?</i>	3
<i>De auteur heeft ook zijn rechten</i>	3
<i>Breng je omgeving in kaart</i>	4
<i>Kijk eens over het muurtje ...</i>	4
• De praktische uitwerking	4
• Helpende handen gezocht!	6
• Op welke vlakken kan je samenwerken	7
<i>(Andere) theaterverenigingen</i>	7
<i>Partners met ervaring in transport</i>	7
<i>Partners met ervaring in het afbakenen van een parcours</i>	7
<i>Stad- of gemeentebestuur / cultuurdienst</i>	7
<i>Provincie</i>	8
<i>Academies (deeltijds kunstonderwijs) of scholen</i>	8
<i>Lokale erfgoedcel</i>	8
<i>Lokale handelaars en nieuwe ambachten</i>	8
<i>Verenigingen uit de regio</i>	8
<i>Regiomedewerkers van OPENDOEK</i>	8
• Wat doe je wanneer?	9

WAT MOET DAT KOSTEN?	10
• Met welk budget moet je rekening houden?	10
• Financiële ondersteuning	10

EEN GERICHTE COMMUNICATIE VOOR IEDEREEN	11
--	-----------

WAT KAN OPENDOEK BETEKENEN VOOR JOU?	12
---	-----------

Theater in de hoofdrol: een stappenplan

Een wagenspel organiseren: hoe begin je eraan? Hieronder vind je de nodige stappen en handige tips om tot een sterk resultaat te komen!

BEPAAAL DE INHOUD VAN JE WAGENSPEL

- **Wat is de juiste insteek voor je project?**

Met welk verhaal wil je aan de slag? Zijn er lokale tradities, legendes, verhalen, of bijzondere personen waarop je je kan baseren? Wil je met een bestaand theaterstuk werken?

OPENDOEK ondersteunt

Zitten jullie met de handen in het haar bij de stukkeuze? Geen nood, de medewerkers van onze **Theaterbib** kunnen je hierbij helpen. Ook ontlenen bij onze Theaterbib is een fluitje van een cent. En helemaal gratis voor onze leden!

Of laat je je fantasie de volle loop?

Of vertrek je vanuit de actualiteit? Dat is ook wat de 'carnavalisten' elk jaar doen. Je kan bv. hedendaagse thema's als uitgangspunt nemen, of dingen die 'leven' bij de inwoners van je dorp of stad.

We leven in de 21ste eeuw, dus gebruik de moderne middelen. De doorsnee middeleeuwer zou jaloers zijn op de mogelijkheden die je tegenwoordig hebt. Alles werkt op batterijen. Je kan klank en beeld gebruiken. Je kan filmen en in real time projecteren. Je hebt bijna overal internet, dus op dat vlak kan je grenzen verleggen. Vergeet niet dat bijna iedereen tegenwoordig een halve computer met zich meedraagt (in de vorm van een smartphone). Wat kan je daar allemaal mee doen!

Heb je er al eens aan gedacht om in plaats van een bestaande tekst te gebruiken ...

- Iemand te vragen om een nieuwe tekst te schrijven?
- Je tekst al improviserend bij elkaar te sprokkelen?
- Eerst interviews af te nemen in je dorp of stad en die in een nieuwe vorm te gieten?
- Zonder tekst te spelen?
- Enkel met een klankband te werken?
- Je klankband door te sturen naar al die smartphones rond je wagen?

- **De auteur heeft ook zijn rechten**

Of je met een bestaand stuk werkt, een tekst wil herwerken, zelf een tekst hebt geschreven, muziek gebruikt ... Je moet altijd rekening houden met auteursrechten.

OPENDOEK ondersteunt

De auteursrechten regelen? Op de website van de **Theaterbib** van OPENDOEK vind je een overzicht van de auteursmaatschappijen, een handige checklist en een aanvraagformulier voor de opvoeringsrechten.

Nog vragen, of hulp nodig?

De Theaterbib staat je hierin graag bij: theaterbib@opendoek.be, 03 222 40 95

• Breng je omgeving in kaart

Ken je je omgeving door en door? Dan komt dat je wagenspel zeker ten goede! Sta even stil bij de volgende vragen.

- Zijn er unieke locaties in je omgeving (waar je met je wagen kan passeren)?
- Is de plek of het parcours waar je wil spelen heel uitgebreid of eerder beperkt?
- Je hoeft niet altijd voor de geijkte paden te kiezen. Misschien is een parcours langs de minder gekende straten spannender? En wie weet kom je nieuwe mensen tegen?
- Of kies je ervoor om met je wagenspel maar op één locatie neer te strijken?
- Misschien ging er vroeger al een wagenspel of processie uit, of is dat nog altijd het geval? Ken de geschiedenis van je plek.
- Is er een speciale gelegenheid (een herdenking, een viering, een verjaardag, een jubileum ...) waar je jouw initiatief aan kan koppelen? Kortom, zijn er momenten in je dorp of stad die zich prima lenen om je wagen van stal te halen?

• Kijk eens over het muurtje ...

Hieronder alvast enkele inspirerende voorbeelden.

1. Het 'Landschip' van Time Circus

Dromen mag. Zot doen zeker. En daar is Timecircus meester in. Met hun 'Landschip' vertrekken ze vanuit Antwerpen naar Elefsina in Griekenland. Vang **hier** een glimp op van hun 'wagen 2.0'.

2. Pageant wagon

Tik eens de term 'Pageant wagon' in je zoekmachine. Je krijgt honderden inspirerende foto's, schetsen en ideeën van over de hele wereld.

3. Wagenspeelgroep Karrespel

Deze groep in Nederland (**Wagenspeelgroep Karrespel**) maakt en speelt uitsluitend theaterstukken voor en op een wagen.

4. Antigua i Barbuda

Deze Spaanse theatergroep maakt hedendaagse versies van het wagenspel. Check zeker **hun website!**

DE PRAKTISCHE UITWERKING

Bij de praktische uitwerking moet je (minstens) aan onderstaande zaken denken. Veel van deze stappen verlopen simultaan.

- Breng een kerngroep samen van mensen die 'op de kar' willen springen: denk hierbij aan enkele creatievelingen die het concept uitwerken en mensen met voldoende technische ervaring die het productionele luik op zich nemen.

Spreek duidelijk af of er een (onkosten)vergoeding is voor de personen van je creatieve of productionele team. Op www.cultuurloket.be vind je meer uitleg over de mogelijke manieren om kunstenaars of vrijwilligers te vergoeden: van een kleine vergoedingsregeling voor kunstenaars (KVR) over occasionele inkomsten tot een vrijwilligersvergoeding.

- Ligt er een **concept, idee, tekst of verhaal** op tafel?
- **Bouw of zoek een wagen.** Ga je gewoon voor een mobiel podium, of voor een totaalconcept waarbij de inhoud en de wagen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn? Kan je een oude wagen recupereren? Vind je ergens een oude trailer die je kan ombouwen? Of kan je een kant-en-klare wagen huren van een ander gezelschap? Maak je een eigen ontwerp (bv. met recuperatiemateriaal)? Of laat je een kunstenaar uit je buurt iets uitwerken?
- Wees creatief en origineel met de middelen die je hebt, ook al zijn je financiën misschien beperkt.
- Heb je **een opslagplaats** voor je wagen?
- Heb je een decor (**of geen decor**)?
- Welke **techniek** is er nodig? Je mogelijkheden zijn beperkter dan in een theaterzaal, maar mits wat creatieve oplossingen kan je toch de nodige techniek voorzien.
- Naast de gekende onderdelen van het theater spelen (tekst, decor ...) moet je rekening houden met een paar specifieke elementen. Je scène is mobiel en dat heeft een grote impact op heel wat aspecten van je opvoeringen:
  - Je toeschouwers kijken anders, staan anders en horen anders dan bij een gewone zaalopstelling. Denk dus na over de meest geschikte **opstelling voor je publiek.**
  - Buiten spelen brengt heel wat onberekenbare factoren met zich mee. (Weersomstandigheden, geluidsomstandigheden, zichtbaarheid ...)
  - In de publieke ruimte ziet en hoort iedereen je. Ook de bewoners die niet willen participeren. Probeer van elk nadeel een voordeel te maken. Wees creatief en zoek oplossingen, die zijn er heus wel te vinden.
- Kies je voor **een vaste locatie** of trek je rond met je wagen?
- **Wanneer en hoe lang** ga je rondtrekken door je stad of gemeente?
- Hoe trek je je wagen rond? Met **mankracht** (ideaal voor de groepsdynamiek) of mechanisch?
- **Stippel je parcours uit.** Reken hiervoor zeker voldoende tijd, want hier komt meer bij kijken dan enkel de route bepalen. Je hebt immers toestemmingen, vergunningen en begeleiding nodig om uit te rijden. Maak op voorhand afspraken met je gemeente, de politie en alle andere gebruikers van de openbare ruimte (NMBS, busmaatschappij, vuilnisophalers, gemeentediensten, hulpdiensten, bewoners, bedrijven die op je route liggen ...).
- Stel **een draaiboek** op en voeg hierbij ook een lijst met contactgegevens van het creatieve team.

Is het de eerste keer dat je een wagenspel maakt? Zo'n nieuw format roept wellicht heel wat vragen op. Wat met de scenografie en het decor op een wagen? Wat betekent dit voor de acteurs? Of misschien ben je niet aan je proefstuk toe en wil je het wagenspel naar een hoger niveau tillen?

OPENDOEK ondersteunt

- Via vorming@opendoek.be kan je coaching aanvragen voor een of meerdere leden van je theatergroep, voor elk aspect dat aan bod komt bij het maken van je wagenspel.
- Is een gezamenlijke cursus voor alle makers of artiesten iets voor je theatergroep? Via vorming@opendoek.be kan je zelf een voorstel doen voor een cursus. Let wel: hiervoor heb je een minimum aantal deelnemers nodig.
- **Speelhetslim** biedt theateradvies om je wagenspel nóg aantrekkelijker te maken. Wij sturen een theateradviseur op pad om naar een voorstelling of repetitie te komen kijken. Nadien geeft hij of zij feedback waarmee je aan de slag kan. Aanvragen kan via speelhetslim@opendoek.be

---

HELPEDE HANDEN GEZOCHT!

Deel je team op in twee groepen: een artistiek en een productioneel team.

Het artistieke team bepaalt het concept, de voorstelling zelf, maar staat steeds in nauw contact met het productionele team. Als je deze twee 'poten' hebt, vermijd je dat je idee onuitvoerbaar blijkt. Laat het productionele team ook simultaan starten. Misschien hebben zij in het begin nog niet zoveel om handen, maar je kan samen groeien. Zoek voor je productionele team ook mensen met genoeg technische ervaring en liefst met goede contacten bij de stads- of gemeentediensten.

Hieronder vind je de mogelijke taken van het productionele team. Uiteraard kunnen sommige vrijwilligers meerdere taken op zich nemen.

De **coördinator** is het centraal aanspreekpunt van het productioneel team: coördineert samen met de het aanspreekpunt van het creatief team het wagenspel van A tot Z. Hij of zij bewaakt het overzicht. Hij of zij stelt op voorhand een draaiboek op met alle stappen vooraf en het verloop op de speeldata zelf.

Locatieverantwoordelijke(n) (als je voor een vaste plek kiest) of **parcoursverantwoordelijke(n)** (bij een rondgang)

- Checkt op voorhand of de locatie of het parcours 'vrij' is op alle speeldata. Zijn er andere activiteiten, werken of omleidingen gepland?
- Brengt alle instanties op de hoogte.
- Kijkt vlak voor de start van het wagenspel of de locatie of het parcours in orde is.
- Begeleidt de rondgang (als het gaat om een parcours).
- Doet de veiligheidscoördinatie (samen met de wagenverantwoordelijke).

Wagenverantwoordelijke(n)

- Checkt of alles aanwezig is op de wagen: decorstukken, rekwisieten: hebben de spelers alles wat ze nodig hebben?
- Is het aanspreekpunt voor de spelers: bij ontvangst, bij problemen ...
- Zorgt ervoor dat alle spelers tijdig aanwezig zijn. Is een speler nog niet komen opdagen, dan contacteert hij/zij hem via de contactlijst.
- Doet de veiligheidscoördinatie (samen met parcoursverantwoordelijke).
- Is op de hoogte van hoe de wagen of trekker functioneert, of heeft een hulplijn om snel in te kunnen grijpen.
- Checkt of de wagen proper en veilig wordt achtergelaten en alle decorstukken nog stevig vastzitten.

Parcoursbegeleider(s) (als je voor een rondtrekkend wagenspel kiest)

- Kent de route en eventueel af te sluiten straten tijdens de rondgang.
- Begeleidt de toeschouwers langs het parcours.
- Is het aanspreekpunt voor de toeschouwers.

- Zorg ervoor dat deze parcoursbegeleiders (van ver) herkenbaar zijn, bv. door opvallende kledij.
- Ga ook eens te rade bij de plaatselijke organisatoren van de wielervedstrijden. Zij hebben vaak heel wat ervaring.
- Misschien zijn (lokale) muzikanten of de plaatselijke fanfare bereid om mee te stappen?

Technisch en logistiek verantwoordelijke:

- Stelt de technische fiche op en bekijkt wat er moet gehuurd worden aan technisch materiaal.
- Zorgt ervoor dat alles op de juiste plaats staat qua techniek (geluid, belichting ...).

Opbouw en afbraak: voorzie voldoende medewerkers om enkele uren op voorhand mee te helpen met de opbouw en achteraf ook een handje toe te steken met de opkuis. Dit kunnen uiteraard

dezelfde mensen zijn die tijdens de rondgang taken uitvoeren.

Sommige vrijwilligers schieten je graag te hulp zonder je daarvoor iets te vragen. Je kiest er zelf voor of je bepaalde kosten (bv. verplaatsingskosten) vergoedt. Er zijn verschillende mogelijkheden om dit wettelijk te regelen. Alle info vind je op www.cultuurloket.be

OPENDOEK ondersteunt

Bij OPENDOEK zit je safe voor het beoefenen van je passie. Iedereen die lid is bij OPENDOEK is verzekerd. Alle aangesloten groepen genieten een uitgebreide en voordelige groepsverzekering, daarnaast is er een individuele verzekering voor alle leden. Wil je vrijwilligers die (nog) geen lid zijn verzekeren via OPENDOEK, vraag dan een **tijdelijke verzekering aan voor niet-leden**. Voor 3,75 euro kan je een medewerker verzekeren voor maximum 10 willekeurige dagen binnen een toneelseizoen.

Hoe verzekeren? Geef voornaam, naam, adres, geboortedatum en de dagen waarvoor de verzekering moet gelden door aan secretariaat@opendoek.be.

De Vlaamse Overheid zorgt voor een gratis verzekering voor vrijwilligers, om waardering uit te drukken voor al het vrijwillig engagement. Heel wat feitelijke verenigingen, startende vzw's en vzw's zonder personeel kunnen jaarlijks tot 1000 vrijwilligersuren gratis verzekeren. Op vrijwilligersverzekering.vlaanderen.be vind je alle info.

OP WELKE VLAKKEN KAN JE SAMENWERKEN

Werk je samen met partners, zorg er dan voor dat ieders verantwoordelijkheden duidelijk zijn. Giet dit eventueel in een samenwerkingsovereenkomst.

- **(Andere) theaterverenigingen**

Om samen het wagenspel te organiseren, om goede spelers te tippen ...

- **Partners met ervaring in transport**

Wie is er in je omgeving bezig met transport? Een transportbedrijf, een landbouwer ... Maar ook de plaatselijke carnavalsgroep heeft hierin ervaring.

- **Partners met ervaring in het afbakenen van een parcours**

Betrek de **politie** hierbij voor eventuele begeleiding van de rondgang.

Zorg voor extra begeleiding indien er (veel) kinderen deelnemen of als toeschouwer komen kijken. Neem dan bv. contact op met de verantwoordelijken van de **naschoolse kinderopvang**, de **plaatselijke jeugdbewegingen** of **speelpleinwerking**.

- **Stad- of gemeentebestuur / cultuurdienst**

Klop zeker aan bij je stad of gemeente om je te ondersteunen. Dat kan financieel, maar ook op

logistiek en technisch vlak. Maar evengoed wanneer je materiaal aan voordelige tarieven wil huren. Daarvoor kan je in de meeste steden en gemeenten bij de uitleendienst terecht. Vraag dit wel op tijd aan! Ook op communicatief vlak kunnen ze je ondersteunen: door het wagenspel te promoten via hun kanalen, door voor het nodige drukwerk te zorgen ...

- **Provincie**

De meeste provincies hebben eveneens een uitleendienst of zetten je activiteit graag in de kijker via hun communicatiekanalen.

- **Academies (deeltijds kunstonderwijs) of scholen**

Nog op zoek naar spelers, muzikanten of andere creatievelingen? Academies zijn een bron van creativiteit in je stad of gemeente. Of zoek je nog hulp nodig bij de aankleding? Misschien kan je de plaatselijke academie (voor beeldende kunst) of scholen hier ook voor inschakelen ...

Misschien is je wagenspel wel een goed stageproject voor de opleiding metaal of houtbewerking in de secundaire school in je buurt? En misschien kan de school hiervan wel **een dynamoproject** maken en dynamosubsidies in de wacht slepen?.

- **Lokale erfgoedcel**

Wil je de geschiedenis van een locatie uitspitten of ben je op zoek naar lokale volksverhalen? Leg zeker eens je oor te luister bij je lokale erfgoedcel.

- **Lokale handelaars en nieuwe ambachten**

Een knipoog naar de middeleeuwse versie van het wagenspel? Betrek dan lokale handelaars hierbij. De gilden van toen zijn eigenlijk de hedendaagse beroepsverenigingen. Maar, denk ook verder dan de bakker of de slager. Wat zijn de 'nieuwe' ambachten ...? De IT'er? De schoonmaakbedrijven? De consultant? De autoverkoper? De grafisch ontwerper? De garagist? De fietsenhandelaar? De vastgoedmakelaar? Je kan hierin zo ver gaan als je wil.

- **Verenigingen uit de regio**

Er zijn vast verenigingen uit je buurt die je wagenspel mee willen promoten en die er zelfs een activiteit met hun eigen vereniging van willen maken. Spreek hen ook aan als je nog op zoek bent naar vrijwilligers. Steek zeker je licht eens op bij sociale organisaties die werken met mensen in een kwetsbare positie. Zij hebben misschien tips voor de toegankelijkheid van je activiteit en kunnen voor en achter de schermen een betekenisvolle rol opnemen. Weet je niet meteen wie je moet aanspreken? Wellicht kan je stad of gemeente je wel verder helpen.

- **Regiomedewerkers van OPENDOEK**

OPENDOEK heeft een netwerk van **15 regio's**. Dit zijn de schakels tussen de gezelschappen of leden en OPENDOEK als koepelorganisatie. Aarzel niet om hen aan te spreken, bij vragen of problemen, voor advies, of als vrijwilliger...

Weet je ze niet meteen te vinden? Contacteer ons via secretariaat@opendoek.be en wij brengen je met de juiste mensen in contact.

WAT DOE JE WANNEER?

Hieronder vind je de noodzakelijke stappen voor een wagenspel, nadat je de inhoud hebt vastgelegd.

WANNEER?	WAT?
Preproductie	Tekst bewerken of schrijven. Werk je zonder tekst, dan is dit het moment om een moodboard of een scenario te maken.
	Wagen, decor en techniek voorbereiden.
	Eventuele klankband, soundscape of muziek uitzoeken.
	Test je wagen en je locatie of parcours alvast eens uit.
Productie	Repeteren van het stuk.
	Repeteren van het parcours (indien niet op dezelfde locatie).
	Try outs (stuk op locatie/al rondtrekkend).
	Generale repetitie.
Voorstelling	Check ruim op voorhand de weersverwachtingen (regen, wind ...) en andere omstandigheden.
	Klaarmaken van je wagen.
	Spelen.
	Afbouw van je wagen.

Wat moet dat kosten?

- **Met welk budget moet je rekening houden?**

Wij helpen je alvast op weg met **een sjabloon** voor je begroting waarin je een overzicht vindt van de mogelijke kosten.

Denk zeker na over wat volgt na je project. Heb je een plek om de wagen te stockeren? Of ga je die verkopen?

Een ticketverkoop is in het geval van een wagenspel moeilijk te organiseren en zou de aard van het project wat tenietdoen. Maar waarom geen vrije bijdrage via een fysieke collectebus of online donatiesysteem?

- **Financiële ondersteuning?**

Ga zeker eens bij je **stad of gemeente** aankloppen voor logistieke of financiële steun. Op de dienst cultuur of vrije tijd kunnen ze je vast wegwijs maken in de mogelijkheden. Wellicht zijn er verschillende soorten subsidies, met specifieke voorwaarden. Meestal moet je hiervoor een dossier opmaken met de volgende elementen: wie het aanvraagt, de inhoud van het project of de activiteit, waarom het belangrijk is, de planning, de begroting ... Schrikt dit je af? Geen nood. Laat dit document een goede opstap zijn voor het schrijven van zo'n dossier.

Wil je over de grenzen van gemeenten, sectoren of disciplines heen werken? Wil je een breder publiek bereiken? De Vlaamse overheid reikt twee keer per jaar **projectsubsidies** uit voor **bovenlokale cultuurprojecten**. Grijp je kans om te groeien in je praktijk en vraag een subsidie aan voor jouw grensverleggend project! Het **steunpunt OP/TIL** maakt je graag wegwijs, met een webinar, een stappenplan, consulten op maat en de toolkit Bovenlokaal Werken.

De **coöperatie Cera** steunt jaarlijks tal van lokale projecten, telkens met een duidelijk doel: investeren in welvaart en welzijn. Je kan je aanvraag voor projectsteun indienen tijdens drie rondes per jaar. De Cera-vennoten in de Regionale Adviesraden beslissen welke projecten steun krijgen en voor welk bedrag. Ontdek **hier** hoe je steun kan aanvragen.

De **Koning Boudewijnstichting** en de **Vlaamse Landmaatschappij** lanceren jaarlijks een projectoproep 'Buurten op den buiten'. Hiermee willen ze bewoners uit dorpen of buurten met een landelijk karakter stimuleren om een project te organiseren dat hun buurt of dorp samenbrengt. De oproep is gericht aan lokale organisaties of verenigingen die een activiteit ontwikkelen die niet beperkt blijft tot de leden van de vereniging, aan lokale besturen en buurtbewoners. Meer info over de deadline en selectiecriteria van deze projectoproep vind je op www.kbs-frb.be

De **Nationale Loterij** zet dankzij haar spelers ook de schouders onder tal van maatschappelijke projecten en verenigingen met een humanitair, sociaal, sportief, cultureel en wetenschappelijk doel. **Hier** vind je meer info voor de voorbereiding van je subsidieaanvraag en de verdeling van de subsidies.

Behalve subsidies kan je ook op zoek gaan naar **sponsoring**, in geld of in natura. Benader lokale handelaars of bedrijven in je stad of gemeente, maar wees realistisch in wat je van hen vraagt. Je vindt wellicht sneller een aantal kleine sponsors dan een grote sponsor. Een kort sponsordossier met het waarom, hoe, wat en wie kan hierbij helpen!

Ook **crowdfunding** is een mogelijke piste. Het aantal crowdfundingplatformen kent een grote opmars. Alvast een greep uit het aanbod: **Growfunding**, **Ulule**, **KissKissBankBank**, **Voor je Buurt** ...

Een gerichte communicatie voor iedereen

• Doel en doelgroep

- Definieer duidelijk het doel van je communicatie en je doelgroep.
- Maak een communicatieplan op en breng de verschillende doelgroepen in kaart.
- Werk met 'concentrische cirkels'. Je belangrijkste partners spreek je persoonlijk aan.

• Communicatiemix

- Mensen zijn verschillend.
  - Veel mensen nemen geen flyers mee. Geef ze hen persoonlijk.
  - Veel mensen surfen nooit naar een website. Gebruik ook andere kanalen.
  - Sommigen voelen zich niet aangesproken. Communiceer via tussenpersonen.
  - Niet alle mensen komen overal. Verspreid info waar je doelgroepen komen.
- De website is 'het hart' van je communicatie: een verzamelplaats van alle info.
- Facebook: zorg ervoor dat je regelmatig iets post en reageer op commentaren ...
- Maak gebruik van bestaande kanalen: gemeentebblad, verenigingen, lokale pers ...
- Vergeet de mond-aan-mondreclame niet! Je vrijwilligers zijn de beste ambassadeurs.
- Gebruik ook de OPENDOEK-kanalen: kalender, UiT-databank, Facebookgroep.

• Vindbaarheid en volledigheid

- Communiceer tijdig én volledig. Zorg dat er een contactpersoon is en maak hem bekend.
- Ook het communiceren waard: foto's van je repetitie, het passen van de kostuums ...
- De lezer moet alles zonder kennis begrijpen en een antwoord krijgen op zijn vragen.

• Toegankelijk taalgebruik

- Spreek vanuit het standpunt van je (verschillende) doelgroepen.
- Gebruik géén theaterjargon als bv. podcast, participatie, wagenspel, spelcoaching...
- Gebruik geen passieve zinsconstructies. Van een lange zin kan je 2 kortere maken.

• Toegankelijke lay-out en herkenbaar beeldmateriaal

- Gebruik schreefloze letters (Calibri of Arial). Gebruik zeker geen fantasieletters.
- Gebruik een contrastrijke achtergrond. Zet zo weinig mogelijk tekst op een foto.
- Kies een beeld dat de aandacht trekt, waaruit meteen blijkt waarover het gaat.
- Breng de diversiteit van de doelgroep, de inwoners van je gemeente of stad, in beeld.

• En plan!

- Maak een tijdlijn: wanneer, wat, wie en via welk communicatiekanaal?
- Zorg dat je vrijwilligers de info al hebben vóór die naar de doelgroepen gaat.

Wil je meer weten over hoe je gericht en goed communiceert met iedereen? Check dan deze uitgebreidere [communicatiefiche](#).

Wat kan OPENDOEK betekenen voor jou?

OPENDOEK HELPT JOU EN JE GEZELNSCHAP OM DE PASSIE VOOR THEATER VOLUIT TE BELEVEN!

- **SAMEN STERK**
  - Duizenden mensen die in hun vrije tijd theater maken.
  - Gunstige voorwaarden die je op je eentje niet krijgt.
  - Ondersteuning van je theaterpassie, regionaal en nationaal.
  - **Meer info**
- **ONTMOETING**
  - Andere theaterliefhebbers ontmoeten
  - Ideeën uitwisselen, kostuums, decorstukken ...
  - Vrijwilligerskern in 15 regio's.
  - **Meer info**
- **THEATERTEKSTEN**
  - Theaterbib met meer dan 19.000 toneelstukken.
  - Advies om een tekst op maat te vinden.
  - Een gids doorheen de aanvraagprocedures voor auteursrechten.
  - **Meer info**
- **SPEELKANSEN**
  - Uitgebreide theaterkalender.
  - Distributie van theatercheques.
  - Festivals en evenementen die je niet mag missen.
  - **Meer info**
- **MAGAZINE**
  - Vier keer per jaar een boeiend theatermagazine.
  - Hét vakblad voor het vrijetijdstheater.
  - Van scenografie tot techniek en van teksten lezen tot acteren.
  - **Meer info**
- **DICHTBIJ IN JOUW REGIO**
  - Vrijwilligerskernen in 15 regio's.
  - Regiomedewerkers bezoeken elk gezelschap in jouw regio.
  - Een Facebook-community in elke regio.
  - **Meer info**
- **JONGDOEK**
  - We zetten volop in op jongeren.
  - Tal van theateractiviteiten voor jongeren tot 26 jaar.
  - Eigen communicatiekanalen over theater voor en door jongeren.
  - **Meer info**
- **TALENTONTWIKKELING**
  - Cursussen, workshops en coaching.
  - Gratis theateradvies of trajectbegeleiding.
  - **Meer info**
- **VERZEKERING**
  - Als iemand zich verwondt.
  - Als dat geleende decorstuk aan diggelen valt.
  - Je zit safe bij het beoefenen van je liefhebberij.
  - **Meer info**

WORD LID VAN OPENDOEK EN GENIET VAN AL DEZE VOORDELEN EN NOG MEER

- Lid worden kan op elk moment in het theaterseizoen
- Het lidmaatschap loopt van 1 september tot 31 augustus
- Het lidgeld bedraagt 12 euro per persoon (6 euro als je jonger bent dan 26)

Meteen lid worden? Meer info? Neem contact op!

OPENDOEK vzw
Zirkstraat 36
2000 Antwerpen
+32 (0)3 222 40 90
secretariaat@opendoek.be
www.opendoek.be

**OPEN
DOEK
PASSIE VOOR
THEATER**